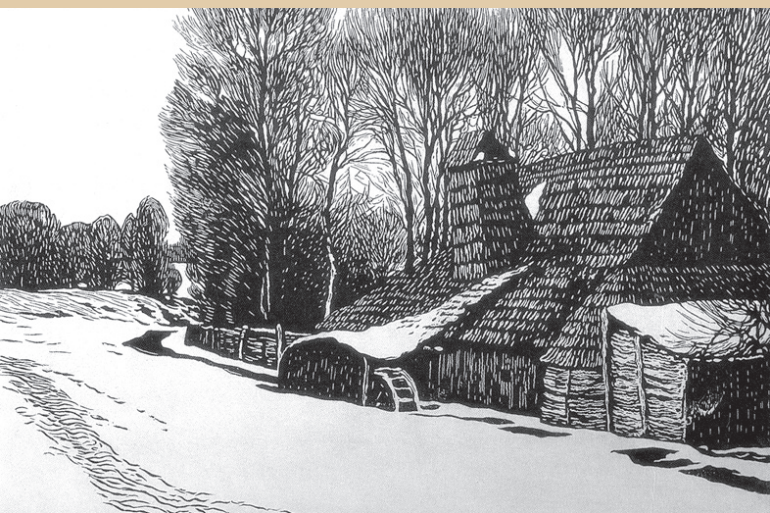

KÉPGRAFIKA100 címmel száz év grafikus hallgatóinak munkáiból látható válogatás az Országos Széchényi Könyvtár kiállítótermeiben a Magyar Képzőművészeti Egyetem Képgrafika Tanszékének archívumából. A látogató ismert művészek többnyire ismeretlen munkáján kívül több ritkán hallott, ismeretlen, vagy elfeledett mesterrel is találkozhat.

A kiállítás áttekintést ad az elmúlt 100 év magyar grafikai képzésről a kortárs magyar képgrafikai oktatás mai törekvéseiig. A válogatásban nyomon követhető a XX. század művészettörténete is. Képet ad a grafikai képzés színvonaláról, a felsőoktatásban résztvevő hallgatók képességeiről, útkereséseiről. Dokumentuma az elmúlt száz év szellemi törekvéseinek is, melyek sokszor párhuzamosan hatottak: kapcsolódtak erős diktátumokhoz is, vagy csupán a hallgatók egyéni érzélemlálgának, nézeteinek passzív hordozói voltak. Száz éve, 1906-ban Olgvai Viktor (Igló, 1870 - Salzburg, 1929) kezdeményezte a grafikai képzés különválását a magyar képzőművészeti felsőoktatásban. A Mintarajziskola akkori igazgatója, Színyei Merse Pál sürgetésére hozták létre a grafikai tanszékét, melyben a szecesszió magyarországi elterjedésének és népszerűségének hatása is közrejátszott. Olgvai Viktor magához vonzotta a modern felfogású fiatalokat. Nem erőltette saját stílusát növendékeire. Legfontosabb felada-

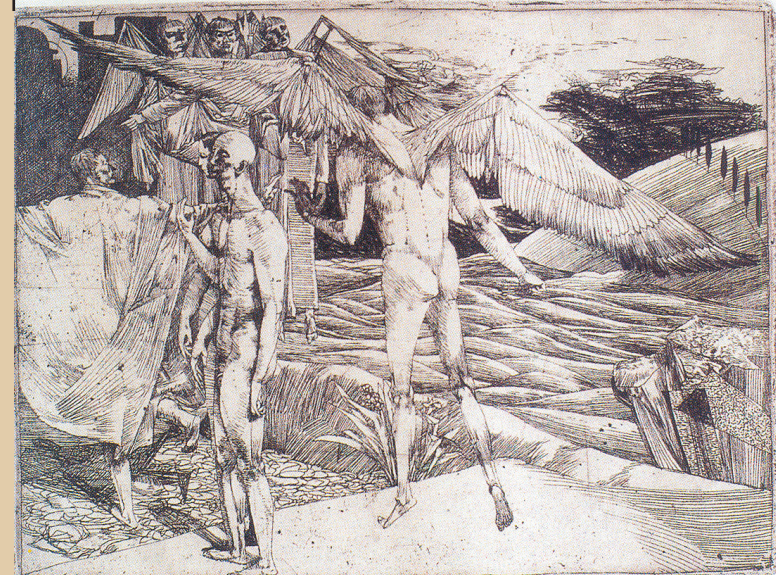

Olgvai Viktor
Téli táj, 1914, linóleummetszet

tának azt tartotta, hogy az ifjú grafikusnemzedékkel megszerettesse a művészeti hagyomány legfőbb értékeit. A XX. századi modern magyar grafika, különösen a sokszorosító eljárások megújítói munkássága nyomán pályára léphetett egy újabb generáció, amely már saját gondolatait fejezte ki a grafika eszközeivel.

A rembrandti hagyományokból kiinduló és a korszak avantgard elemeinek felhasználásával létrejövő önálló

Tichy Kálmán
Scylla, 1914, aquatinta

Kondor Béla
Emberek és angyalok, 1956, rézkarc

magyar grafika az 1920-as évek végétől a világ jelentős kiállítótermeiben került bemutatásra. (pl. a Velencei Biennálék alkalmával) Ez az időszak a magyar grafika első igazi fénykora. A két világháború közötti dekadens korszak előhívta a bibliai témákat, az árkádikus aktkompozíciókat, a tájképek és a vidéki élet romantikus megjelenítését is. 1927-től Varga Nándor Lajos (Losonc, 1895 - Bp., 1978) irányítása határozta meg a tanszék működését. Technikai virtuozitással szinte tökéletességig fejlesztette az ismert grafikai eljárásokat. Mint pedagógus sokoldalú, kiválóan képzett grafikusokat nevelt. Kiemelkedő szakírói tevékenysége, egy tudós szenvedélyével kutatta a grafika történetének múltját, hazai múzeumokban és gyűjteményekben. Alapvető forrásmunkákat jelentetett meg a rézkarcról, a rézmetszetről, a fametszetről és a vonalról, kiadta az Évkönyveket, megszervezte a máig is működő tanszéki archívumot. A második világháború utáni fordulatot követően Koffán Károly, Konecsni György, egy ideig a tervező-grafikával közösen Ék Sándor, majd Raszler Károly és Rozanits Tibor, Kocsis Imre határozták meg a grafikai oktatás irányát. Megteremtették az új eljárások feltételeit (szitanyomás, fotóeljárások). A jelenleg folyó oktatás során - Somorjai Kiss Tibor vezetésével - folyamatosan ápolják a modern magyar grafika hagyományait,